

Begrotingswijzigingen oktober 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Begrotingswijzigingen oktober 2025.....	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Belangrijkste ontwikkelingen nader toegelicht.....	5
1.3 Begrotingswijzigingen - financiële impact en toelichting	9
1.4 Gevolgen bijdrage BVO-ICT	18
Besluitvorming	20
2.1 Raadsbesluit.....	20

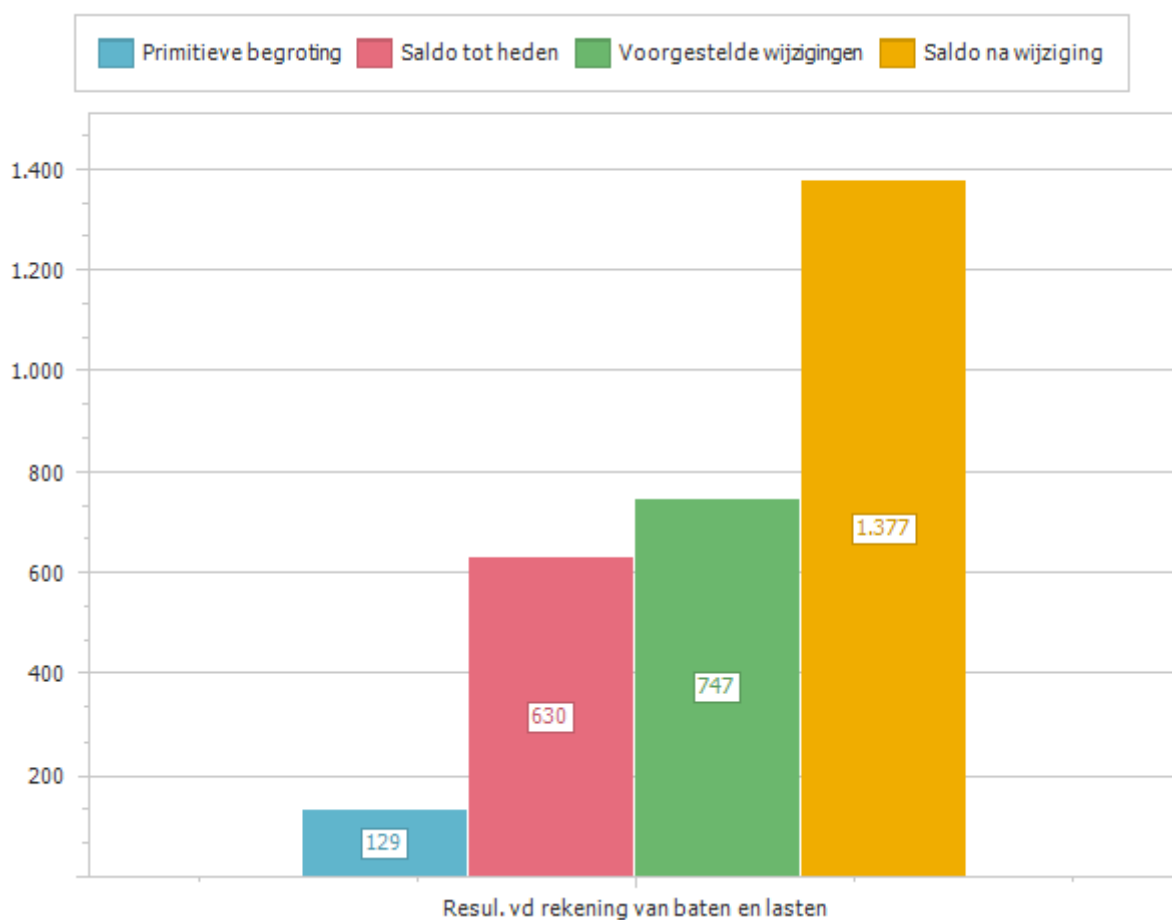
Begrotingswijzigingen oktober 2025

1.1 Inleiding

Met dit overzicht 'Begrotingswijzigingen oktober 2025' leggen wij als college verantwoording af aan de raad over de ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2025.

Het begrotingssaldo vóór het uitbrengen van deze rapportage bedraagt € 630.000 voordelig. De voorgestelde wijzigingen in deze rapportage bedragen € 747.000, waardoor na vaststelling door de raad het begrotingssaldo uitkomt op € 1.377.000 voordelig.

Het begrotingsresultaat, inclusief de nu voorliggende wijzigingen, ziet er als volgt uit:

In vogelvlucht

BEGROTING 2025 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Dit overzicht geeft u in één oogopslag informatie over de inkomsten en uitgaven in 2025 van de gemeente Achtkarspelen (bedragen x € 1.000).

	Primitieve begroting	Saldo tot heden	Voorstel wijziging	Saldo na wijziging
UITGAVEN	105.055	110.029	1.150	111.180
Bestuur en dienstverlening	22.187	23.655	242	23.897
Bestuur en ondersteuning	22.187	23.655	242	23.897
Samenleving	72.980	75.473	918	76.391
Onderwijs	3.599	3.658	243	3.902
Sociaal Domein	48.661	48.916	137	49.054
Sport, cultuur en recreatie	8.063	9.212	453	9.664
Veiligheid	2.788	2.805	- 165	2.640
Volksgezondheid en milieu	9.868	10.881	250	11.131
Wonen en werken	9.888	10.902	- 9	10.892
Economie	509	512	70	582
Verkeer, vervoer en waterstaat	6.587	7.061	- 105	6.956
Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing.	2.791	3.328	26	3.354
INKOMSTEN	105.184	110.659	1.898	112.557
Lokale heffingen en overige inkomstenbronnen	35.965	41.440	888	42.328
Ontvangen wij van het rijk	69.219	69.219	1.010	70.229
RESULTAAT	129	630	747	1.377

De per saldo voordelige ontwikkelingen van de begrotingswijzigingen in deze rapportage worden veroorzaakt door:

	Bedrag
Bedragen x € 1.000 (negatief bedrag = nadeel, positief bedrag = voordeel).	747
Actualiseren kosten gas en elektra	- 14
Actualiseren sociaal domein, onderdeel Bijstand	288
Actualiseren sociaal domein, onderdeel Participatie	26
Actualisering begroting 2025 GR Mobiliteitsbureau NO Fryslân	61
Actualisering programma sociaal domein (gerelateerd aan kadernota 2026)	17
Budgetten WMO actualiseren	39
Actualisatie ARBO-budget 2025	- 36
Budget PGB Jeugd	- 145
DVO Caparis	- 159
Gemeentefonds, meicirculaire	773
Allenverdienersproblematiek	- 76
Exploitatie Eetuin de Kruidhof	- 27
Temporiseren Sociaal Intranet applicatie	
Warmtekoppeling zwembad Buitenpost	
Zorgplicht bibliotheek	
Implementatie WMe bv (Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer)	
Inhuurtarieven 2025	
Inrichting budgetten Krimpgelden	
Actualiseren personeelsbegroting 2025	
Uitvoeringsbudget middelengebruik	
Verwerken financiële effecten indexering BREDE-SPUK (GALA)	
Budget kosten externe advisering	
Indexatie Schoonmaakkosten	
Actualisering rijksbijdrage Achterstandenbeleid	
Integraal zorgakkoord Friesland (FRIZA)	
Overheveling budget erfgoedbeleid	
Project digitalisering	

1.2 Belangrijkste ontwikkelingen nader toegelicht

Ontvlechting ICT

Inhoudelijk

Bij de begrotingswijzigingen van april is besloten om het resterende bedrag uit het budget ontvlechting ten bedrage van € 2.119.000 beschikbaar te houden voor de kosten van de eerste en tweede fase van aanpassing en ontvlechting ICT binnen de BVO-ICT.

Vanwege de keuze om voor ICT-werkzaamheden voorlopig door te gaan binnen de BVO-ICT is besloten om een deel van de werkzaamheden met betrekking tot de infrastructuur op een later tijdstip uit te voeren.

We zijn bezig om logische scheidingen voor te bereiden en aan te brengen, die in het geval van een daadwerkelijke splitsing op termijn noodzakelijk zullen zijn. Dit zal uiteindelijk voor beide gemeenten resulteren in investeringen in extra hardware.

Daarnaast is er, afhankelijk van de besluitvorming na 2027 mogelijk ook geld nodig voor de implementatie van de keuzes die worden gemaakt.

Zoals eerder aangegeven wordt de verdere ontvlechting op een aangepaste manier uitgevoerd. Een deel van de oorspronkelijk geplande werkzaamheden is uitgesteld. Wat uiteindelijk definitief moet worden uitgevoerd, hangt mede af van de uitkomsten van het onderzoek.

De exacte financiële gevolgen zijn daarom op dit moment nog niet vast te stellen. Via de P&C-cyclus zullen wij u tijdig op de hoogte houden van de tussentijdse ontwikkelingen.

Wij verwachten nog steeds bij de begroting voor 2026 van beide gemeenten een gedetailleerder beeld te hebben van de verdere financiële gevolgen. Net als in de afgelopen jaren nemen we in de begroting van beide gemeenten de ontwikkelingen, via begrotingswijzigingen, mee.

Voor ontwikkelingen met betrekking tot het begrotingsjaar 2025 nemen we de eventuele wijzigingen mee in de begrotingswijzigingen van december. Dan kan ook op basis van inhoudelijke onderbouwing een besluit worden genomen over de allocatie van de (eventueel) benodigde incidentele middelen voor 2026 en verder, of de vrijval hiervan.

Financieel

Voor het ontvlechten van de werkmaatschappij is eerder een budget van € 3.192.500 per gemeente (in totaal € 6.385.000) aan de werkmaatschappij beschikbaar gesteld.

Bij de jaarrekening 2024 is hiervan de tussenstand opgemaakt en besloten welk deel van het resterende budget nog beschikbaar moest blijven voor de jaren 2025 en verder. Dit betrof de kosten voor externe ondersteuning van de projectorganisatie en de kosten voor aanpassing en ontvlechting ICT. In de onderstaande tabel is een tussenstand opgenomen tot en met medio augustus 2025 en een verwachting ten aanzien van de verdere uitgaven.

	Begroting 2025	Realisatie 2025 t/m juli	Verwachting 2025	Nog te verwachten kosten 2026 e.v.	Restant
Projectkosten					
Projectleiding TG		5.000	-	-	-5.000
Externe ondersteuning projectorganisatie	450.000	450.000	-	-	-
Medezeggenschap	-	-	-	-	-
Plaatsingscommissie	-	5.000		-	-5.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>450.000</i>	<i>460.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-10.000</i>
Incidentele desintegratiekosten					
Aanpassingen en ontvlechting ICT	2.119.000	324.000	400.000	1.385.000	10.000
Contracten/materieel	-	-	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>2.119.000</i>	<i>324.000</i>	<i>400.000</i>	<i>1.385.000</i>	<i>10.000</i>
Totaal incidentele kosten	2.569.000	784.000	400.000	1.385.000	-

Ontwikkeling personeelskosten

Tijdens de behandeling van de jaarrekening 2025 is er gesproken over de extra personeelskosten die in 2024 zijn gemaakt.

Daarbij is toen ook aangegeven dat wij ook voor 2025 aanvullende personeelskosten verwachten.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de personeelslasten inderdaad onder druk staan.

Door zaken als niet-ingevulde vaste formatie, langdurig ziekteverzuim, het feit dat de organisatie nog druk in de opbouwfase zit en de continuïteit van de dienstverlening moet worden gewaarborgd, is de noodzaak om extra capaciteit in te huren groot.

Op dit moment zijn we druk bezig om alles in kaart te brengen. Vanwege de hoeveelheid aan mutaties en de verschillende manieren waarop deze lasten gedekt moeten/kunnen worden (zoals kosten opbouw, bestemmingsreserves, vacatureruimte en vervanging wegens ziekte) is dit een complexe en arbeidsintensieve aangelegenheid. Daarbij komt dat we nog ruim 3 maanden in 2025 hebben te gaan.

Zeker is dat de budgetten niet toereikend gaan zijn en de begroting 2025, naar alle waarschijnlijkheid substantieel, negatief moet worden bijgesteld.

Een en ander heeft ook consequenties voor de begroting van 2026 en verder.

In de decemberwijziging komen we met betrekking tot dit onderwerp bij u terug.

Verloopoverzicht van de reserves 2025 (op begrotingsbasis)

In de tabel hieronder staat aangegeven welke mutaties er in de begroting staan opgenomen. Hierin zijn de begrote uitnames tent en met deze begrotingswijziging (oktober) verwerkt.

Verloopoverzicht algemene reserve	Stand per 01-01-25	Storting 2025	uitname 2025	Stand per 01-01- 2026
Vrije deel algemene reserve	19.511.357			18.411.357
Vrije deel algemene reserve	11.546.644			
Resultaat 2023	4.321.000			
Resultaat 2024(gecorrigeerd)	3.818.713			
Compensatie eenmalige korting gemeentefonds (begr 2025)			1.100.000	
Algemene reserve weerstandsvermogen	3.080.188			3.080.188
Algemene reserve weerstandsvermogen	3.080.188			
Bestemmingsreserve kapitaallasten zwembad de Kupe	6.354.730			6.053.730
Bestemmingsreserve kapitaallasten zwembad de Kupe	6.354.730		301.000	
Bestemmingsreserve incidentele formatie opbouw 8K	1.608.000			-
Bestemmingsreserve incidentele formatie opbouw 8K	-		1.608.000	-
Algemene reserve beklemd	3.545.580			841.251
Uitnames conform begroting			1.712.159	
Uitnames cf besluit 2025				
Aanschaf debatrijk (juni wijz)			12.000	
Vervanging sportveldverlichting (juni wijz)			189.005	
GIS en Jongerenwerk (april wijziging)			234.330	
Begroting soorten managementsysteem (SMP) (juni wijziging)			212.181	
Budget nota bodembescherming (juni wijz) 10.000			5.000	
Piofach taken BVO			120.000	
Onderzoeksbudget exploitatie eettuin (oktober wijziging)			35.000	
Warmtekoppeling zwembad (okt wijz)			69.454	
Aanpak implementatie Wmebv (okt wijz)			40.000	
Kosten externe advisering (Tax Control Framework) (okt wijz)			75.200	
Totaal uitnames			2.704.329	
Totaal Reserves	34.099.855	0	5.713.329	28.386.526

1.3 Begrotingswijzigingen - financiële impact en toelichting

Nu voorliggende begrotingswijzigingen

Begrotingswijzigingen met effect op het saldo

Naam en omschrijving wijziging	Bedrag
Bedragen x € 1.000 (negatief = nadeel, positief = voordeel).	
Budget PGB Jeugd	- 145
Wij adviseren de raad de begroting voor het persoonsgebonden budget (PGB) in 2025 te verhogen met € 145.000 waardoor de totale begroting uitkomt op € 451.000. Dit gaat ten laste van het begrotingssaldo. In de afgelopen periode is een duidelijke stijging geconstateerd in het aantal uren (en daarmee de kosten) voor informele PGB's. De huidige Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit bieden onvoldoende mogelijkheden om aanvragen met een hoog aantal uren zorgvuldig te beoordelen en zo nodig te beperken. Daarnaast liggen de huidige tarieven voor informele PGB's relatief hoog. <i>Verwachtingen voor 2026</i> Nu de nieuwe Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit zijn vastgesteld, verwachten wij in 2026 minder toekenningen in uren. Dit dankzij helderdere criteria voor beoordeling van aanvragen en de invoering van een basis- en plustarief voor informele PGB's, die leiden tot lagere uitgaven. Het blijft echter onzeker hoeveel aanvragen zullen worden ingediend en toegekend. De effecten van de nieuwe regelgeving zullen nauwlettend worden gevolgd en geëvalueerd, waarna de raad hierover wordt geïnformeerd. <i>Nieuw wetsvoorstel dienstverlening aan huis</i> Door het wetsvoorstel (Wet aanpassing Regeling dienstverlening aan huis) verdwijnt de uitzonderingspositie voor pgb-zorgverleners die minder dan vier dagen per week werken. Hierdoor vallen zij vanaf 1 januari 2026 onder de reguliere werknemersbescherming, inclusief WW, Ziektewet en WIA-verzekeringen. Dit kan gevolgen hebben voor de uitgaven van zowel de informele als formele PGB-tarieven. Journal id 120513	
Actualisatie Arbobudget 2025	- 36
De keuze voor ontvlechting brengt met zich mee dat we voor meerkosten van wettelijk verplichte ARBO-activiteiten komen te staan. Waar binnen de werkmaatschappij een deel van de kosten gedeeld kon worden en/of activiteiten gezamenlijk georganiseerd werden, is dit voordeel in 2025 weggevallen. Mede hierdoor en als gevolg van hogere kosten voor, onder andere, het PMO (Preventief Medisch Onderzoek) en extra (agressie) trainingen voor personeel, is een tekort van € 36.077 op het ARBO-budget ontstaan. Deze wijziging heeft een negatief effect op het begrotingssaldo. Journal id 120404	
Actualiseren kosten gas en elektra	- 14
Op basis van het meest recente verbruik en de meest recente tarieven, zijn de kosten voor energie voor alle gebouwen opnieuw in beeld gebracht. In totaliteit leidt dit tot een verhoging van de energielasten van € 14.000 in 2025. Deze wijziging heeft een negatief effect op het begrotingssaldo. Journal id 120418	

Actualiseren sociaal domein, onderdeel Bijstand

288

Binnen het onderdeel Bijstand zijn de diverse onderdelen geanalyseerd en geactualiseerd.

Het gaat hierbij om;

Aanpassingen van de budgetten voor bijstand zelfstandigen, bijstand zelfstandige starters en IOAZ (Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen).

Bij de budgetten voor bijstand zelfstandigen en bijstand zelfstandige starters gaat het hoofdzakelijk om een herschikking van de beschikbare middelen maar het budget kan ook met € 25.000 omlaag.

Bij de IOAZ ontbreekt budget voor een bedrag van € 9.000.

Dit voeren we met deze begrotingswijziging op.

Bij de budgetten voor Bijstand en IOAW (Inkomensvoorziening Ouderen en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers) zijn de budgetten aangepast op basis van de realisatie 2024. Voor doeluitkeringen (bijstand) geldt dat het Rijk buiten een voorlopige beschikking 2024 ook een nader voorlopig budget gepubliceerd heeft. Dit houdt een bezuiniging op de bijstandsmiddelen in waarbij er minder middelen bijstand en meer middelen loonkostensubsidie door het Rijk beschikbaar gesteld wordt ten opzichte van de voorlopige beschikking 2025.

Samen met de overige aanpassingen Bijstand is er sprake van een ongunstige aanpassing van € 191. 000.

De IOAW is aangepast op basis van het resultaat 2024 en dit is een gunstige aanpassing van € 463.000.

Samengevat:

IOAZ	€ 16.000 V
IOAW	€ 463.000 V
Bijstand	€ 191.000 N
Per saldo	€ 288.000 V

Bij elkaar is er sprake van een positieve aanpassing ten gunste van het begrotingssaldo van € 288.000
Journaal id 120300

Actualiseren sociaal domein, onderdeel Participatie

26

Van taakvelden 6.4 en 6.5 zijn de onderwerpen behalve WSW Caparis (aparte begrotingswijziging) nagegaan voor actualisatie. Hierbij is geconstateerd dat:

Het budget SW algemeen gunstig bijgesteld kan worden met € 6.000 op basis van de realisatie 2024.

Het budget voor Beschutte werkplekken wordt negatief bijgesteld op basis van een nieuw hoger tarief van € 13.629 (was € 13.366). Dit is een aanpassing van €5.000.

Deze aanpassing wordt ten laste van het budget loon en prijsontwikkelingen gebracht en is daardoor budgetneutraal.

Een incidenteel bedrag van € 20.000 ten gunste van het begrotingssaldo kan worden opgenomen vanwege een verrekening voor onkosten met Tytsjerksteradiel met betrekking tot het project Beurtskip (en lasopleidingen).

Per saldo is er sprake van een positieve aanpassing ten gunste van het begrotingssaldo van € 26.000. De verhoging van de lasten voor de beschutte werkplekken worden gelaste van de post LPO gebracht €5.000 en is daarmee budget neutraal.

Journaal id 120292

Actualisering begroting 2025 GR Mobiliteitsbureau NO Fryslân

61

De raad heeft op 12 juni 2025 besloten om de gevolgen van de begroting 2026 van de GR Mobiliteitsbureau NO Fryslân te verwerken in de gemeentebegroting. Er is sprake van een positieve ontwikkeling van per saldo € 61.000 dat via deze begrotingswijziging ten gunste wordt gebracht van het begrotingssaldo.

Journaal id 120309

Actualisering programma sociaal domein gerelateerd aan kadernota 2026

17

In de kadernota 2026 zijn enkele posten opgenomen als actualisatie. Deze leveren per saldo een positieve bijdrage aan het begrotingssaldo 2026 en verder. Een deel van deze, bij de kadernota ingebrachte actualisaties, zijn ook in 2025 al van toepassing. Het gaat hierbij om de volgende posten; Leerlingenvervoer, begeleiding vluchtelingen, toegang en eerstelijnsvoorzieningen en schuld en armoede. Ook is in deze wijziging een gunstige bijstelling van het budget subsidies sociale basis meegenomen.

Bij Leerlingenvervoer is er een tekort voor 2025 van € 55.000, dit komt vooral door toenemende leerlingenaantallen (nieuwkomers, waaronder Oekraïners).

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen is voor 2026 en verder onderdeel van de wijzigingen in De Kadernota. Deze wijziging kan ook al in 2025 worden gerealiseerd voor een bedrag van € 63.000.

Ook het budget voor begeleiding van vluchtelingen is voor 2026 en verder onderdeel van de bijstellingen verwerkt en kan ook in 2025 al deels worden gerealiseerd. Het gaat dan om een bedrag van € 28.000.

Door autonome ontwikkelingen (meer aanvragen en hogere lasten) bij schuld en armoede is er in 2025 een tekort van € 72.000.

Voor subsidies sociale basis wordt nog een factuur voor de bijdrage van Achtkarspelen in de Friese samenwerking voor de subsidie preventie VO/MBO verwacht van €17.595. Aangenomen wordt dat het budget van de GALA middelen subsidies sociale basis volledig gebruikt wordt. Daardoor kan het budget € 53.000 gunstig bijgesteld worden.

Samengevat

Leerlingenvervoer	€ 55.000 N
Eerstelijnsvoorzieningen	€ 63.000 V
Begeleiding vluchtelingen	€ 28.000 V
Schuld en armoede	€ 72.000 N
Subsidie sociale basis	€ 53.000 V
Per saldo	€ 17.000 V

Alles bij elkaar houdt dit een voordeel van € 17.000 in. Dit komt ten gunste van het begrotingssaldo.
Journaal id 120316

Budgetten WMO actualiseren

39

Bij het actualiseren van de begroting 2025 valt op dat enkele budgetten niet langer nodig zijn. Het gaat hierbij vooral om huurlasten bij het gebiedsteam Jeugd en een budget voor bedrijfsvoering.

Deze wijzigingen houden een voordeel van € 39.000 in. Dit komt ten gunste van het begrotingssaldo.
Journaal id 120261

DVO Caparis

- 159

In de meicirculaire 2025 heeft het Rijk het tarief dat gemeenten voor WSW-ers ontvangen significant verhoogd. Die tarieven betalen wij voor de WSW-ers van Caparis. Daarom moet de begroting op dit punt worden aangepast.

Van Caparis hebben wij gegevens m.b.t. de leeftijdsopbouw van de WSW-ers bij Achtkarspelen, ontvangen. Hiermee kunnen wij rekening houden met het bereiken van de pensioenleeftijd van dit moment. Hier is ook rekening mee gehouden in de actualisering van de begroting.

Hieruit blijkt dat er in 2025 € 159.000 meer moet worden afgedragen.

De baten maken onderdeel uit van het Gemeentefonds en zijn daarmee ten gunste van het saldo gebracht onder programma 0 (Bestuur en ondersteuning). Deze wijziging heeft een negatief effect op het begrotingssaldo.

Journaal id 120285

Gemeentefonds meicirculaire 2025

773

De grootste aanpassing voor 2025 in meicirculaire 2025 betreft de aanpassing van de maatstaf Voor gezinnen met een laag inkomen. Deze maatstaf is opgehoogd waardoor er ruim € 700.000 meer vrijkomt vanuit het gemeentefonds. Deze aanpassing is structureel en maakt al onderdeel uit van de begroting 2026 en verder.

Daarnaast zijn er nog een aantal taakmutaties opgenomen;

Invoering omgevingswet : € 173.000 en

Impulsbudget sociale omgeving : € 64.000

Deze posten zijn opgenomen onder stelposten en wacht op nadere invulling.

Een andere taakmutatie m.b.t de allenverdienersproblematiek is niet naar een stelpost gegaan maar rechtstreek naar het betreffende taakveld gebracht (zie begrotingswijziging 120320 hieronder)

Ook alle overige aanpassingen (waaronder de BUIG) hebben per saldo tot een positief effect.

Per saldo kan er vanuit het gemeentefonds € 773.000 aan baten worden toegevoegd ten gunste van het begrotingssaldo

Journaal id 120428

Alleenverdienersproblematiek

- 76

In de meicirculaire 2025 zijn middelen voor 2025 opgenomen voor alleenverdienersproblematiek en problematische schulden (vroegsignalering).

Op basis van de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek verstrekken gemeenten in de periode 2025-2027 een vaste tegemoetkoming aan alleenverdienershuishoudens die door een ongunstige samenloop van regelingen te weinig toeslagen ontvangen en hierdoor een inkomen onder het bestaansminimum hebben. Hiervoor is € 45.000 opgenomen in de meicirculaire voor Achtkarspelen.

Om te voorkomen dat inwoners van de gemeente Achtkarspelen in problematische schulden komen wordt het instrument vroegsignalering ingezet. O.a. nutsbedrijven signaleren wanneer inwoners (te) laat of niet hun rekeningen voldoen, hetgeen een indicatie kan zijn dat er sprake is van problematiek. Hiervoor is € 31.000 opgenomen in de meicirculaire voor Achtkarspelen.

Een totaal van € 76.000 wordt ten laste van het begrotingssaldo gebracht, want de middelen van de meicirculaire zijn aan het begrotingssaldo toegevoegd en niet gereserveerd op een stelpost.

Journal id 120320

Exploitatie Eetuin de Kruidhof

- 27

Op 27 mei 2025 heeft het college besloten om in 2025 geen vaste eetvoorziening in de Eetuin te meer te exploiteren. Het college heeft op dat moment ook besloten een extern een evaluatie te laten uitvoeren van de exploitatie van de Eetuin in de afgelopen 5 jaar waarbij de ervaringen van de exploitanten worden meegenomen. De kosten van deze evaluatie worden ingeschat op € 35.000. Voorgesteld wordt incidenteel € 35.000 beschikbaar te stellen ten laste van de algemene reserve.

Het besluit van het college om dit seizoen geen vaste eetvoorziening in de Eetuin meer te exploiteren heeft tot gevolg dat er geen pacht/huurinkomsten binnenkomen. De begrote inkomsten van pacht/verhuur van De Eetuin bedragen voor 2025 € 27.000. Met deze begrotingswijziging worden de huuropbrengsten afgeraamd ten laste van het begrotingssaldo.

Journal id 120441

Begrotingswijzigingen zonder effect op het saldo

Naam en omschrijving wijziging

Actualiseren personeelsbegroting 2025

De personeelsbegroting wordt jaarlijks geactualiseerd a.d.h.v. de laatste ontwikkelingen op formatie en CAO-gebied. Hiermee wordt de geschatte index die in de basisbegroting is ingevoerd omgezet naar werkelijke lasten. In verband met de opbouw heeft deze actualisatieslag niet eerder kunnen plaatsvinden. Per saldo heeft de actualisatie een negatieve ontwikkeling tot gevolg. Deze ontwikkeling wordt ten laste gebracht van de stelpost LPO (Loon- en prijsontwikkeling) en heeft daarmee geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 120176

Inhuurtarieven 2025

Inleen van tijdelijk personeel vindt plaats door opdrachtverstrekking via het Dynamische Aanbesteding Systeem (DAS) van Werken in Friesland en in specifieke situaties via een enkelvoudig onderhandse gunning binnen de geldende aanbestedingsrechtelijke kaders.

Bij opdrachtverstrekking worden de algemene inkoopvoorwaarden en de standaard inhuurovereenkomst van de gemeente gehanteerd en deze is leidend voor de gehele duur van opdrachtverstrekking. Contractueel is vastgelegd dat het tarief van inleen gedurende de gehele looptijd van de opdracht inclusief eventuele verlengingen vast staat en dus niet tussentijds kan worden geïndexeerd. Inschrijvers dienen bij het indienen van inschrijving in hun tariefstelling hier rekening mee te houden.

Inmiddels wordt zichtbaar dat de huidige methode van inleen, op het punt van een vast en onveranderlijk tarief gedurende de hele looptijd in de krappe arbeidsmarkt, tot problemen leidt. Diverse bureaus hebben bij de teamleider, inkoop en HRM aangegeven dat zij het huidige tarief willen verhogen of anders de opdracht wensen te beëindigen c.q. ander personeel willen inzetten.

Reden daarvoor is dat de lonen ook voor de inleenkrachten meestijgen met de cao-afspraken vanuit de Cao Gemeenten 2025- 2027, dit vanwege de Wet gelijke beloning. Juist vanwege moeilijk vervulbare functies binnen Ruimte (Omgevingswet), VTHV, maar ook bijvoorbeeld binnen het Sociaal Domein (Jeugdwet) is het risico op het beëindigen van de opdracht door de bureaus, te groot en vraagt dat om een veranderde methode voor tariefbepaling bij inleen en verlengingen binnen de looptijd van de opdracht.

Voor het boekjaar 2025 geldt dat de inhuurkosten van 1 april tot 1 oktober stijgen met € 32.526 en vanaf 1 oktober stijgen met € 13.811. De totale geschatte extra kosten komen op € 46.337.

Voor de dekking van deze incidentele extra kosten van € 46.337 worden de bestemmingsreserve personeel (€ 6.223) en de stelpost voor lonen en prijzen (€ 40.114) aangewend. Hierdoor heeft deze begrotingswijziging geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 120558

Inrichting budgetten Krimpgelden

De vier ANNO gemeenten hebben krimpgelden ontvangen die zijn bedoeld om initiatieven in de Mienskip aan te jagen, te experimenteren met beleid, overige fondsen te activeren of andere initiatieven uit te breiden of te combineren. Dit alles om gevolgen van bevolkingsdaling in de krimpregio te begeleiden. Achtkarspelen is penvoerder van de krimpgelden die zijn ontvangen in de periode 2021-2022. Eind 2024 resteert er nog € 492.432 aan budget voor krimpgelden. Deze gelden moeten weer beschikbaar worden gesteld voor 2025. Met deze begrotingswijziging wordt het geld beschikbaar gesteld en op de juiste wijze in de administratie verwerkt.

Daarnaast wordt aan het budget krimpgelden € 20.000 toegevoegd.

Dit is een extra bijdrage van de vier ANNO gemeenten voor duurzaamheidsonderzoek.

Journal id 120426

Implementatie WMe bv

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMe bv) gaat op 1 januari 2026 in. Deze wet maakt digitaal contact met de overheid makkelijker. Er komen duidelijke regels voor het gebruik van e-mail en websites.

Om aan deze wet te voldoen moeten we dit jaar onze digitale dienstverlening inventariseren, er besluiten over nemen en (gedeeltelijk) opnieuw inrichten. Hier is gepaste capaciteit en een gestructureerde aanpak voor vereist.

- Door het volgen van een gestructureerde aanpak voldoen we eind 2025 aan de WMe bv.
- Door tijdelijk extra capaciteit te regelen voorkomen we stagnatie van de doorontwikkeling van onze digitale dienstverlening en creëren we ruimte voor de uitvoer van dit project.

Voor de tijdelijke inhuur van een operationeel medewerker online dienstverlening is eenmalig € 40.000 benodigd. Deze incidentele kosten kunnen gedekt worden uit de bestemmingsreserve personeel en hebben daarmee geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 120514

Warmtekoppeling zwembad Buitenpost

Zwembad de Kûpe wordt verwarmd met behulp van restwarmte die vanuit Enitor wordt aangeleverd. Voor de overdracht van warmte is een zogenaamde 'warmtekoppeling' nodig. De warmtekoppeling werkt momenteel niet meer en moet gerepareerd worden. De kosten hiervoor bedragen € 85.000 inclusief btw. Van dit bedrag kan 18% gedekt worden vanuit de SPUK Sport.

Voorgesteld wordt een bedrag van € 85.000 beschikbaar te stellen voor het herstel van de warmtekoppeling. Hiervan kan € 15.000 gedekt worden vanuit de SPUK Sport en het restant van € 70.000 wordt ten laste van de algemene reserve gebracht. Deze begrotingswijziging heeft daarmee geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 120378

Uitvoeringsbudget middelengebruik

Uit de werkmaatschappij is € 5.000 voor uitvoeringsbudget middelengebruik naar een budget van Achtkarspelen geboekt. Hierbij is een oude codering gebruikt die niet langer in gebruik is. Door middel van deze wijziging wordt dit budget toegevoegd aan het budget wettelijk gezondheidsbeleid. Dit betreft een verschuiving binnen het programma, waardoor dit geen gevolgen heeft voor het begrotingssaldo.

Journal id 120278

Verwerken financiële effecten indexering BREDE-SPUK (GALA)

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft een aantal bestaande regelingen op het gebied van sport, welzijn, cultuur en participatie samengevoegd tot één specifieke uitkering. Voluit heet de regeling "Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuur, participatie en de sociale basis 2023-2026". Gemakshalve wordt dit afgekort tot BREDE-SPUK. Ook wel bekend als de Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Aan het oorspronkelijke bedrag van de beschikking is € 23.000 indexering toegevoegd.

Ook is er rekening gehouden met een eerdere begrotingswijziging waarbij al € 79.000 van dit bedrag gebruikt is.

De dekking zit in de specifieke uitkering, waardoor dit geen gevolgen heeft voor het begrotingssaldo.

Journal id 120276

Budget kosten externe advisering

De gemeente Achtkarspelen heeft in maart 2025 een contract afgesloten met Fiscaliade voor de ondersteuning van de inrichting van een Tax Control Framework en fiscale advisering. Een tax control framework is de fiscale basis voor het fiscale beleid binnen de gemeente. Een solide TCF bestaat kennis van en inzicht in de bestaande fiscale risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen die gezamenlijk zorgen voor borging van de fiscaliteit binnen de gemeenten.

In het contract is een bedrag van € 75.200 afgesproken dat nog verwerkt moet worden in de begroting. De dekking hiervoor is het opbouwbudget. Dit heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo.

Journal id 120556

Indexatie Schoonmaakkosten

De prijzen van de schoonmaakwerkzaamheden zijn gestegen, de kosten voor schoonmaak worden geïndexeerd. Hiervoor is een bedrag van € 9.000 benodigd. Deze kosten worden gedekt uit de stelpost loon- en prijsindexatie.

Journal id 120511

Actualisering rijksbijdrage Achterstandenbeleid

In het kader van het achterstandenbeleid is door het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschap een voorlopige beschikking voor 2025 afgegeven. De raming voor zowel de inkomsten als uitgaven voor het achterstandenbeleid in 2025 wordt door deze begrotingswijziging aangepast tot het bedrag van de afgegeven voorlopige beschikking 2025 te weten € 849.197. Hieraan zijn geen gevolgen voor het begrotingssaldo verbonden.

Journal id 120314

Actualisering PIOFACH-taken t.b.v. BVO-ICT

Bij de start van de BVO-ICT is een taakverdeling voor de PIOFACH taken afgesproken tussen Achtkarspelen, Tytsjerksteradiel en de BVO-ICT op basis van een inschatting van de te besteden uren aan de diverse taken.

Deze PIOFACH taken betreffen ondersteuning secretariële werkzaamheden, archief en informatie, juridische ondersteuning, inkoop en contractmanagement, interne controle en rechtmatigheidsverantwoording, financiën, HR en communicatie.

De beide gemeenten kunnen hiervoor de gemaakte kosten verrekenen met de BVO-ICT.

Inmiddels heeft er gedurende het eerste halfjaar een verschuiving van werkzaamheden plaatsgevonden van Achtkarspelen naar de BVO-ICT. Dit betreft de werkzaamheden op het gebied van ondersteuning van de secretariële werkzaamheden, archief en informatie. Hiervoor is nu binnen de BVO-ICT formatie beschikbaar gesteld, waarmee ook de verrekening voor kosten tussen Achtkarspelen en de BVO-ICT komt te vervallen.

Om deze taken te kunnen uitvoeren is binnen de werkmaatschappij 24 uur per week nodig. De begrotingswijziging die hieruit voortvloeit heeft geen effect op de uiteindelijke bijdrage van beide gemeenten aan de werkmaatschappij, maar houdt wel een verschuiving tussen taakvelden in.

Journal id 120419

Integraal zorgakkoord Friesland (FrIZA)

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg en ondersteuning. Eén van de afspraken is het opstellen van een Regioplan voor elke regio. Het regioplan FrIZA zet in om de transformatie van zorg naar gezondheid in Fryslân te kunnen realiseren. We werken in Fryslân al provinciaal samen op verschillende thema's en programma's zoals de brede samenwerking op preventie vanuit de Friese Preventieaanpak. Naast deze provinciale samenwerking met vele partners is ook lokale uitvoeringskracht essentieel om de opgaven uit het regioplan FrIZA te kunnen gaan behalen.

De gemeente Smallingerland als gemandateerde gemeente heeft aan Veiligheidsregio Fryslân een subsidie toegekend van € 2.714.000 voor onze aanvraag "Friese Preventieaanpak (FPA)".

Onderdeel van de aanvraag is het ondersteunen van de uitvoeringskracht van gemeenten door middel van het beschikbaar stellen van middelen voor lokale aanjagers. Hiervoor is per gemeente een bedrag in 2025 beschikbaar gesteld van maximaal € 82.000 per jaar. Met deze begrotingswijziging stellen wij € 82.000 beschikbaar aan team beleid en advies, ruimte en sociaal voor het dekken van de kosten van de lokale aanjager. De middelen ontvangen wij van de Veiligheidsregio Fryslân waardoor de begrotingswijziging geen effect heeft op het begrotingssaldo van de gemeente.

In 2024 is integraal zorgakkoord in Friesland (FrIZA) ingezet. Het akkoord heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en een groot aantal partijen in de zorg en ondersteuning. Gemeenten kunnen voor hun doelen, welzijn op recept en opgroeien in een kansrijke omgeving, een beroep doen op de rijksfinanciering vanuit de brede specifieke uitkering (SPUK).

Gemeente Smallingerland voert namens de Friese gemeenten de mandaatrol uit voor het integraal zorgakkoord in Friesland (FrIZA). Vanuit die rol beheert de gemeente de SPUK IZA middelen.

Voor de gemeente Achtkarspelen is 88.000 beschikbaar gesteld in 2025. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo van de gemeente.

Journal id 120303

Overheveling budget erfgoedbeleid

De Raad heeft in 2024 de erfgoedverordening vastgesteld. Voor de aanwijzing van gemeentelijke monumenten moet een zogenoemde 'redengevende omschrijving' worden opgesteld. Hierin staat vastgelegd waarom een gebouw of object een monumentale status verdient. Het laten opstellen van deze omschrijvingen wordt bij een externe partij uitgezet die hier kennis van heeft. Voor de redengevende beschrijvingen heeft de Raad eenmalig € 60.000 beschikbaar gesteld. Dit budget is in programma 8 verantwoord, maar hoort in programma 5 verantwoord te worden. Met deze begrotingswijziging wordt het budget overgeheveld van programma 8 naar programma 5. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 120321

Project digitalisering

Het project Digitalisering participatiedossiers sociaal domein is nog niet afgerond. Formeel is het project afgesloten, maar de beoogde einddoelstelling – een volledig digitaal, werkbaar en compliant archiefbeheer – is nog niet bereikt. Het oorspronkelijke doel was om dit vóór de ontvlechting te realiseren.

Uit onderzoek blijkt dat een aanzienlijk deel van de dossiers (circa 2.200 van de ongeveer 4.000) niet correct verwerkt is: dossiers zijn onvolledig gescand of foutief gekoppeld. De oorzaak hiervan ligt in de manier waarop de dossiers vanuit de gemeente in het verleden zijn opgebouwd. Deze structuur en aanleverwijze hebben geleid tot fouten en achterstanden bij het digitaliseren en koppelen.

Door de vertraging in het project is het noodzakelijk om de toegang tot het huidige systeem (Karmac), waarin de dossiers nu zijn opgeslagen, langer beschikbaar te houden.

Om alsnog de beoogde doelstellingen te behalen is een aanvullende inzet nodig van € 68.000. Voor de verlenging van het gebruik van Karmac is bovendien € 8.000 benodigd. Het totaalbedrag van € 76.000 kan worden gedekt uit de bestemmingsreserve Opbouw, waardoor deze begrotingswijziging geen impact heeft op het begrotingssaldo.

Journal id 120464

Zorgplicht bibliotheek

In de septembercirculaire 2024 is € 100.000 voor 2025 en nogmaals voor 2026 € 100.000 aan het gemeentefonds toegevoegd voor de zorgplicht van bibliotheken. De vijf functies van de bibliotheek zijn: bibliotheken stellen kennis en informatie beschikbaar, bieden mogelijkheden voor ontwikkeling en educatie, stimuleren om te lezen, organiseren ontmoetingen en debat én laten mensen kennismaken met kunst en cultuur. Op 18 maart 2025 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een brief aan het college gericht met het dringende verzoek die middelen daadwerkelijk door te zetten naar de bibliotheek. Op 19 april 2025 heeft het college besloten voor 2025 om de middelen via een subsidie door te zetten naar de bibliotheek.

Het bedrag voor 2025 is gereserveerd op stelpoten als last onder 'taakmutaties'en wordt nu naar het betreffende taakveld geboekt waarmee deze wijziging geen effect heeft op het begrotingssaldo.

Journal id 120255

Begrotingswijzigingen met betrekking tot investeringen

Opvoeren krediet CV gemeentehuis

De huidige CV-ketels van het gemeentehuis hebben we moeten vervangen voor het nieuwe stookseizoen.

Afgelopen winter hebben we veel problemen gehad met de huidige CV-ketels. Het was erg lastig om de problemen op te lossen en dat is slechts provisorisch gelukt.

We hebben ervoor gekozen om de huidige twee CV-ketels te vervangen door een cascade opstelling van meer conventionele CV-ketels. Deze opstelling biedt veel voordelen qua exploitatie en is ook zuiniger dan de huidige opstelling.

Hiervoor wordt een krediet gevraagd van € 65.000. Dit levert vanaf 2026 een kapitaallast op beginnend met een bedrag van € 4.658.

Journal id 120565

1.4 Gevolgen bijdrage BVO-ICT

De activiteiten die de BVO-ICT uitvoert voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel worden betaald uit de bijdrage die beide organisaties verstrekken. Soms, maar niet altijd, hebben wijzigingen in de begroting van de organisaties als gevolg van (beleids)-ontwikkelingen ook effect op de werkzaamheden die de Werkmaatschappij voor ons uitvoert.

De bijdrage van onze gemeente aan de BVO-ICT gaat als gevolg van diverse wijzigingen met € 20.000 omhoog. Het budget is hiervoor geregeld bij de gemeente, maar omdat de uitvoering vanuit de BVO-ICT wordt gedaan, dient de bijdrage aan de BVO-ICT met dit bedrag te worden verhoogd. Dit betreft de volgende onderwerpen, waarvoor in deze rapportage de begrotingswijzigingen voor de gemeente zijn doorgevoerd.

Zie hiervoor 1.2.

Effecten op de bijdrage aan WM8KTD	2025		
(bedragen x € 1.000)	Bijdrage 8K	Bijdrage TD	Totaal
Bijdragen primitieve begroting	23.830	24.291	48.121
Vastgestelde begrotingswijzigingen tot heden	- 21.198	- 21.633	- 42.831
Voorgestelde wijzigingen	20	20	40
Actualisering PIOFACH-taken t.b.v. werkmaatschappij	-	-	-
Temporiseren Sociaal Intranet applicatie	20	20	40
Bijdragen begroting inclusief voorgestelde wijzigingen	2.652	2.678	5.330

Het voorstel tot wijzigingen in de BVO-ICT wordt in deze zelfde raad geagendeerd voor zienswijze.

Specificatie wijzigingen met effect op de bijdrage

Naam en omschrijving wijziging

Actualisering PIOFACH-taken t.b.v. werkmaatschappij

Bij de start van de werkmaatschappij (BVO-ICT) is een taakverdeling voor de PIOFACH taken afgesproken tussen Achtkarspelen, Tytsjerksteradiel en de werkmaatschappij op basis van een inschatting van de te besteden uren aan de diverse taken.

Deze PIOFACH taken betreffen ondersteuning secretariële werkzaamheden, archief en informatie, juridische ondersteuning, inkoop en contractmanagement, interne controle en rechtmatigheidsverantwoording, financiën, HR en communicatie.

De beide gemeenten kunnen hiervoor de gemaakte kosten verrekenen met de werkmaatschappij.

Inmiddels heeft er gedurende het eerste halfjaar een verschuiving van werkzaamheden plaatsgevonden van Achtkarspelen naar de werkmaatschappij. Dit betreft de werkzaamheden op het gebied van ondersteuning van de secretariële werkzaamheden, archief en informatie. Hiervoor is nu binnen de werkmaatschappij formatie beschikbaar gesteld, waarmee tevens de verrekening voor deze kosten tussen Achtkarspelen en de werkmaatschappij komt te vervallen.

Om deze taken te kunnen uitvoeren is binnen de werkmaatschappij 24 uur per week nodig. Voor 2025 gaat het om een bedrag van € 47.000. De begrotingswijziging die hieruit voortvloeit heeft geen effect op de uiteindelijke bijdrage van beide gemeenten aan de werkmaatschappij, maar houdt wel een verschuiving tussen taakvelden in.

Journal id 120299

Temporiseren Sociaal Intranet applicatie

In de raadsvergaderingen van 3 juli 2025 (TD) en 10 juli 2025 (8K) is bij de besluitvorming van de jaarrekening tot temporisering van de middelen voor sociaal intranetapplicatie besloten. Uitvoering hiervan vindt plaats vanuit de werkmaatschappij. Door middel van deze begrotingswijziging wordt het budget van € 40.000 (€ 20.000 per gemeente) voor de Sociaal Intranet applicatie weer beschikbaar gesteld.

Ons intranet is ruim 10 jaar oud, is statisch en wordt als onoverzichtelijk ervaren. Daarnaast voldoet het niet aan de eisen van informatieveiligheid. Een goede onderlinge communicatie, gericht op verbinden van afdelingen en collega's op een eigentijdse wijze, draagt bij aan betrokkenheid en werkplezier. Een eigentijds sociaal intranet bevordert de onderlinge interactie, kennisdeling en samenwerking binnen onze sterk gegroeide en divers gehuisveste organisatie. Zeker in een tijd waarin veel onzekerheid heerst over de organisatorische ontwikkelingen en medewerkers het risico lopen dat ze zich ontheemd gaan voelen. Dit laatste komt met regelmaat naar voren bij exitgesprekken.

Synigo is in 2024 ingezet als sociaal intranet. Het product is aangeschaft en wordt inmiddels volop met basisfunctionaliteit gebruikt. Daarmee is het oorspronkelijke intranet ook gesplitst per gemeente. Maar om de applicatie volledig te kunnen gebruiken moeten er nog stappen worden gezet. Het is niet meer gelukt om dat in 2024 nog te realiseren. Verdere uitwerking en verdieping van de oplossing zijn noodzakelijk om aan de wensen en eisen te voldoen. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de werkmaatschappij (BVO-ICT) uitgevoerd.

Deze wijziging leidt tot € 20.000 aan hogere bijdragen vanuit de beide gemeenten. Bij beide gemeenten was al rekening gehouden met deze bijdragen, waardoor het niet leidt tot een effect op het begrotingssaldo van beide gemeenten.

Journal id 119558

Besluitvorming

2.1 Raadsbesluit

Wij stellen u voor:

1. Akkoord te gaan met de wijzigingen van de begroting 2025 zoals vermeld in paragraaf 1.3
2. Akkoord te gaan met het instellen van een krediet van € 65.000 ten behoeve vervanging CV-ketels in het gemeentehuis.
3. Kennis te nemen van het effect op de bijdrage aan de BVO-ICT voor de wijzigingen waarop dit van toepassing is, zoals vermeld in paragraaf 1.4 en te besluiten geen zienswijze in te dienen op de wijziging van de begroting 2025 van de BVO-ICT.